

Стереотипи в міжнародній комунікації

Walter Lippmann, Public Opinion, 1922

1. Стереотип, у його розумінні, – раціонально-емоційне психічне утворення, яке стосується будь-яких реалій довкілля (політичних партій, націй, владних інституцій, друзів, ворогів і т.п.).
2. Стереотип – інертний за своєю природою, він повільно і неохоче змінюється, а сукупність стереотипів є своєрідним фільтром, через який індивід сприймає дійсність.
3. На основі цих і подібних психологічних дослідів формується думка, що зміст пересічного тексту масової комунікації, як правило, багатозначний, а значення чого-небудь – щось винайдене реципієнтом.

Бінокулярні спостереження

До очей спостерігача водночас подавались різні картини (*Bagby, 1957*), наприклад, бейсбольна гра і бій биків.

4. Мексиканець спочатку бачив бій биків,
5. Американець – навпаки.

Цим було продемонстровано значення установок та очікувань, зумовлених культурним фоном

Jack Nachbar, Kevin Lause. Popular Culture: An Introductory Text

Стереотипи можуть формуватися на основі:

6. віку – «молодь слухає лише рок-н-рол»
7. статі – «всі чоловіки хочуть від жінок тільки одного»
8. раси – «японців не можливо відрізнити один від одного»
9. релігії - "Іслам - релігія терору"
10. професії - "всі адвокати - шахраї";
11. національності - "всі євреї - скупі";
12. речові - "німецькі машини - найліпші";
13. статевих преференцій – «Ідеальна жінка - блондинка, голубі очі, довгі ноги, високі груди, струнка» (лялька Барбі).

У.Ліпман:

14. «Суспільна думка ніби ставить "штамп" на означуване. Стереотипи завжди спрощують реальність, намагаючись вкласти складні характеристики в два-три речення»
15. Стереотипи живучі
16. високий китаєць -- виняток.
17. Big noses - у США стосувалося євреїв. Тепер ще й

арабів.

Saera R. Khan

18. «Довіряти стереотипам є небезпечно, оскільки стереотип може давати наче у зручній для сприйняття формі далеку від реальності інформацію, здатну дезорієнтувати.
19. Баскетболіст Чарльз Баклі (Charles Barkley): "Ви розумієте, що світ не такий, яким ви собі його уявляли, коли довідуєтеся, що найкращий репер -- білий Емінім (Eminem), найкращий гравець у гольф -- чорношкірий Тайгер Вудс (Tiger Woods), найвищий баскетболіст - китаєць Яо Мінь ростом 2м.29см., а німці не хочуть воювати в Іраці.

Pascal Baudry. French and Americans, The Other Shore

наводить перелік рис, якими, з погляду французів наділений пересічний мешканець США:

20. товариський і комунікабельний,
21. галасливий, грубий, інтелектуально недорозвинутий,
22. трудолюбивий,
23. екстравагантний,
24. самовпевнений, сповнений упевдженнь,
25. недооцінює здобутків інших культур,
26. багатий, щедрий, неперебірливий
27. завжди кудись квапиться.

Американці, натомість, мають свої стереотипи про французів:

28. ліниві,
29. не розмовляють англійською з ідеологічних іркувань,
30. самозадоволені, неввічливі, проте з дамами дуже галантні та артистичні,
31. з ними важко зблизитися,
32. живуть в бюрократичній соціалістичній державі і цілком залежать від чиновників.

Японці:

33. відмова взяти подарунок має свідчити про розрив стосунків.
34. Для них відкритий конфлікт -- вкрай небажане явище.

Заборонний плід із казахським коренем. Скандальний «Борат» як апогей PR-технологій

Автор: Олена ЧЕРЕДНИЧЕНКО

35. mockumentary (жартівна, вигадана документалістика)
36. уряд Казахстану, який у 2005-му найняв дві американські PR-фірми, котрі опублікували в New York

Times чотиристорінкову рекламу досягнень демократії та вирішальної ролі жінки в казахському суспільстві

Борат

37. посол Казахстану у Великобританії Ерлан Ідрисов у The Guardian на повному серйозі доводив світу, що Казахстан — не «жорстоке, примітивне й гнітюче місце», яким його змальовує Саша Коен, котрий володіє «великим талантом комедійного актора», а «чимдалі більш сучасна, процвітаюча та світська держава».

Стереотипи

38. відсутність почуття гумору і надмірний патріотизм казахських чиновників обернулися рекордними зборами «Бората» в американському прокаті (67,8 млн. дол. За лічені дні). А пуританський жест Федерального агентства, в якого для заборони були, звісно, свої причини, мав наслідком те, що зали на закритих показах фільму в Москві та Києві були забиті вщерт, а столиці тільки те й роблять, що гомонять про «Борат»

Стереотипи

39. Британський телеведучий, випускник Кембриджа, який має докторський ступінь, Саша Ноам Барон Коен народився 1971 р. у Лондоні в єврейській сім'ї.
40. Придуркуватий псевдоказах Борат Сагдієв (Саша з приклеєними вусами й у пом'ятому костюмі) іходив на вулиці, чіплявся до громадян із безглуздими ропозиціями й запитаннями, громадяни впадали в прострацію, все це знімалося прихованою камерою, показувалося по ТБ
41. У 2005-му Борат вів один із блоків церемонії вручення премії MTV Europe Music Awards (який подивилося два мільярди телеглядачів), де він оголосив виступ президента Казахстану Назурека і повідомив, що «Шакіра» перекладається з казахської як «вагіна». МЗС Казахстану оцінило випад «містера Коена» як «несмак і набір непристойностей, не сумісних з узвичаєними правилами поведінки в сучасному цивілізованому світі».

Стереотипи

42. «Так, ми легка мішень, — ремствує посол Ідрисов у The Guardian. — Бората можна було зробити громадянином країни зі справді жахливою історією у сфері прав людини. Скажімо Афганістану в роки правління талібів». Ну, у талібів розмова коротка — вони статті в New York Times замовляти не стали б. А мирні казахи своїми численними протестними нотами Сашу переконали — час виводити Бората на великий екран. Інакше не бачити йому, випускникові Кембриджа з докторським ступенем, світової слави, як своїх вух.

Стереотипи

43. Американську «натуру» фільму теж знімали прихованою камерою. Тому глядач може сповна натішитися щирим конфузом американців, які бачать Бората, який справляє нужду на газоні, мастурбує перед вітриною магазину жіночої білизни, заходить до вестибуля фешенебельного готелю у спущених штанах, виносить кульок із фекаліями (зі словами «я сходив до туалету, куди мені це тепер

подіти?») до столу, за яким зібралися представники добірного товариства такого собі американського містечка. Єдина професійна акторка у фільмі — Памелла Андерсон, яка грає саму себе (Борат закохується в рятівницю Малібу, побачену на телеекрані, і їде до Каліфорнії, щоб одружитися з нею за казахським звичаєм)

Стереотипи

44. надзавдання Коена-Бората — висміяти... американців! Люди, в яких будь-який різновид коректності зашкалює до такого ступеня, що вони терпляче пояснюють, куди відносити кульочок із фекаліями, або мовчки й делікатно відвертаються, коли в готельний ліфт увалюються двоє несимпатичних голих чоловіків (Борат та його продюсер)
45. Смішні й їхні кумири (силіконова Памелла) та уявлення про крутизну (штани, спущені до середини стегна).